

Dosarul nr. 2ra-282/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (Olga Cernei)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Virgiliu Buhnaci, Silvia Gîrbu, Lidia Bulgac)

DECIZIE

13 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting”,

în cauza civilă intentată la cererea depusă de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” împotriva Asociației Obștești „Cuvântul de Onoare” și executorului judecătoresc Iacob Miron, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc, constatarea discriminării și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” și s-a menținut hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care s-a respins acțiunea depusă de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting”,

constată:

La 04 august 2016, societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” (în continuare SRL „Lexcolect Consulting”) a depus cerere împotriva executorului judecătoresc Iacob Miron cu privire la contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc, constatarea discriminării și repararea prejudiciului moral (vol. I, f.d. 3-7).

În motivarea acțiunii a invocat că, la 18 decembrie 2015, executorul judecătoresc Iacob Miron a preluat de la executorul judecătoresc Evelina Marianciuc procedura executorie intentată în baza documentului executoriu nr. 2-18440/13 din 01 octombrie 2013 emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, privind obligarea Consiliului municipal Chișinău de a petrece licitații publice privind atribuirea în arendă/locațiune funciară a loturilor de teren amplasate în mun. Chișinău, libere de grevări și pretenții a terților, și a încheierii din 19 decembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, prin care s-a stabilit modul de executare a acestui document executoriu prin petrecerea licitațiilor

publice privind atribuirea în arendă/locatiune funciară a loturilor de teren amplasate în mun. Chișinău, libere de grevări și pretenții a terților, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la alegerea creditorului.

În vederea executării documentului executoriu nominalizat, la 22 decembrie 2015, executorul judecătoresc Iacob Miron a publicat în ziarul „Makler” anunțul privind desfășurarea licitației publice de vânzare a bunurilor imobile, licitația fiind numită pentru data de 13 ianuarie 2016, ora 09.30.

La 04 ianuarie 2016, ora 10.00, administratorul SRL „Lexcolect Consulting”, Alexandru Romandaș s-a prezentat la sediul biroului executorului judecătoresc Iacob Miron în vederea depunerii cererii de participare la licitația din 13 ianuarie 2016, dovada achitării a contului și a taxei de participare, însă angajații biroului executorului judecătoresc au refuzat înregistrarea cererii, din motiv că la 31 decembrie 2015 procedura de executare a fost strămutată la executorul judecătoresc Ion Iachim, dar această informație nu a fost publicată oficial.

La 05 ianuarie 2016, administratorul SRL „Lexcolect Consulting”, Alexandru Romandaș s-a prezentat repetat la sediul biroului executorului judecătoresc Iacob Miron pentru a înregistra cererea de participare la licitația din 13 ianuarie 2016 și de a lua cunoștință de materialele procedurii de executare, însă oficiul executorului judecătoresc era încuiat, pe ușa biroului fiind plasat anunțul „Reînregistrarea, darea de seamă”.

Din motiv că nu a putut stabili cert în gestiunea cărui executor judecătoresc se afla documentul executoriu, reclamantul a expediat prin poștă, cu aviz recomandat, în adresa ambilor executori judecătorești: Iacob Miron și Ion Iachim cererea de participare la licitația din 13 ianuarie 2016.

Totodată, având în vedere că Ministerul Justiției este organul de specialitate care supraveghează activitatea executorului judecătoresc, la 05 ianuarie 2016, a depus prin intermediul poștei pe numele ministrului justiției sesizare, prin care a solicitat dispunerea unei deplasări în comun cu reprezentanții secției executori judecătorești în vederea examinării acțiunilor întreprinse de executorul judecătoresc Iacob Miron și anume, sub aspectul încălcării atribuțiilor sale pe procedura de executare privind licitația publică din 13 ianuarie 2016.

Prin răspunsul cu nr. 010-1796/15 din 11 ianuarie 2016 executorul judecătoresc Iacob Miron i-a comunicat că „cererea de participare la licitație nu poate fi satisfăcută din motivul strămutării documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013 emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău prin încheierea cu nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 executorului judecătoresc Ion Iachim”.

Prin răspunsul din 13 ianuarie 2016, executorul judecătoresc Ion Iachim i-a comunicat că „documentul executoriu în baza căruia a fost numită licitația de vânzare a loturilor de teren indicate în cerere nu a fost înregistrat în oficiul executorului judecătoresc Ion Iachim”.

Prin răspunsul nr. 04/4067 din 21 martie 2016 a viceministrului justiției, Nicolae Eșanu, i s-a comunicat că „...acțiunile/inacțiunile executorului judecătoresc Iacob Miron pot fi contestate în instanța de judecată potrivit prevederilor articolelor 9 și 161 din Codul de executare...”

La 13 iulie 2016, executorul judecătoresc Iacob Miron a publicat în Monitorul Oficial anunțul cu privire la suspendarea procedurii de executare intentate în baza documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013 emis de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, adresat potențialilor cumpărători, indicând expres denumirea acestora.

În atare circumstanțe, reclamantul a opinat că, prin acțiunile sale, executorul judecătoresc Iacob Miron i-a încălcat dreptul de egalitate garantat de articolul 16 alin (2) din Constituție, deoarece a discriminat compania pe criteriu de statut (social), fiind tratată diferit, fără o justificare rezonabilă și obiectivă în coraport cu ceilalți participanți aflați în situații similare. Or, prin refuzurile repetate și nejustificate de a înregistra SRL „Lexcolect Consulting” la licitația din 13 ianuarie 2016, executorul judecătoresc Iacob Miron a privilegiat unii participanți la licitație în raport cu reclamantul, iar drept consecință încălcându-i ultimului egalitatea de șanse, fapt ce contravine articolului 6 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității.

În această ordine de idei, reclamantul SRL „Lexcolect Consulting” a solicitat:

- constatarea discriminării de către executorul judecătoresc Iacob Miron a SRL „Lexcolect Consulting”, prin neadmiterea de a participa la licitația din 13 ianuarie 2016;
- obligarea executorului judecătoresc Iacob Miron de a interzice discriminarea SRL „Lexcolect Consulting”, cu repunerea acestuia în drepturi egale cu ale celorlalți participanți la licitație;
- încasarea din contul executorului judecătoresc Iacob Miron în beneficiul SRL „Lexcolect Consulting” a sumei de 90 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

La 14 noiembrie 2016, reclamantul SRL „Lexcolect Consulting” a depus cerere de modificare a acțiunii (vol. I, f.d. 53-58), prin care a solicitat:

- recunoașterea încheierii executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 „privind strămutarea documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013 eliberat de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, la executorul judecătoresc Ion Iachim” drept act juridic fictiv și declararea nulității acesteia;
- constatarea existenței în acțiunile și inacțiunile executorului judecătoresc Iacob Miron a faptelor de discriminare și tratare ilegală a SRL „Lexcolect Consulting”, manifestate prin neadmiterea de a se înscrie și participa la licitația anunțată pentru data de 13 ianuarie 2016;
- încasarea din contul executorului judecătoresc Iacob Miron în beneficiul SRL „Lexcolect Consulting” a sumei de 90 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral.

Prin încheierea protocolară din 16 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a atras în proces în calitate de intervenienți accesorii participanții procedurii de executare: AO „Cuvântul de Onoare și Consiliul municipal Chișinău (vol. I, f.d. 134).

La 20 februarie 2017, reclamantul SRL „Lexcolect Consulting” a depus cerere de modificare a acțiunii, prin care a concretizat că acțiunea este îndreptată împotriva AO „Cuvântul de Onoare și executorului judecătoresc Iacob Miron, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău (vol. I, f.d. 126-131, 134).

Prin încheierea din 20 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a separat și s-a încetat procedura pe capătul de cerere privind constatarea existenței în acțiunile și inacțiunile executorului judecătoresc Iacob Miron a faptelor de discriminare și tratare ilegală a SRL „Lexcolect Consulting”, manifestate prin neadmiterea de a se înscrie și participa la licitația anunțată pentru data de 13 ianuarie 2016 (vol. I, f.d. 135-138).

Prin decizia din 11 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de SRL „Lexcolect Consulting”, s-a casat încheierea din 20 februarie 2017

a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu trimiterea cauzei pentru judecare în fond în aceeași instanță, în același complet de judecată (vol. I, f.d. 147-153).

Prin hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de SRL „Lexcolect Consulting” (vol. I, f.d. 223, 232-243).

Prin decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Lexcolect Consulting” și s-a menținut hotărârea din 18 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (vol. II, f.d. 34, 35-47).

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile articolului 7 din Declarația Universală a drepturilor omului din 10 decembrie 1948; art. 9, art. 128, art. 129, art. 130 art. 161 alin. (1), 163 alin. (1) Codul de executare; art. 195, art. 221 alin. (1) din Codul civil; art. 2, art. 6, art. 13, art. 18 și art. 19 alin. (1) din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității; art. 2 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare; art. 2 din Lege nr. 113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești.

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani și Curtea de Apel Chișinău și-au argumentat concluziile prin faptul că, strămutarea documentului executoriu este un drept subiectiv al creditorului procedurii de executare, în detrimentul că drepturile sale vor fi aduse la îndeplinire de către un alt executor.

Mai mult decât atât, actele (încheierile, acțiunile/inacțiunile) executorului judecătoresc aferente executării silite a documentelor executorii nu sunt asimilate actelor juridice în sensul articolului 195 din Codul civil. Or, procedura de contestare a actelor executorului judecătoresc este strict reglementată de Codul de executare, în special Titlul IV capitolul XI (art. 161-164).

În altă ordine de idei, SRL „Lexcolect Consulting” nici nu este parte a procedurii de executare, iar în atare circumstanțe există riscul încălcării securității raportului juridic, în situația oferirii libertății contestării acțiunilor de către persoane care nu sunt parte a procedurii de executare și a căror drepturi legale nu sunt atinse în mod direct.

De asemenea, instanțele inferioare nu au constatat elemente de încălcare a procedurii de organizare a licitației și privilegierea altor participanți la licitație în raport cu SRL „Lexcolect Consulting”, or, executorul judecătoresc Iacob Miron a fost în imposibilitate de a satisface cererile reclamantului de înregistrare la licitație, din motivul strămutării documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013.

Referitor la capătul de cerere privind constatarea existenței în acțiunile/inacțiunile executorului judecătoresc Iacob Miron a faptelor de discriminare a SRL „Lexcolect Consulting”, instanțele inferioare au notat că, din raționamentul logico-juridic al normelor Legii nr. 121 din 25 mai 2012, victime ale discriminării în sensul acestei legi pot fi doar persoanele fizice, syndicatele și asociațiile obștești care activează în domeniul promovării și protecției drepturilor omului, care și sunt în drept să se adreseze în instanța de judecată cu cerere privind constatarea faptului discriminării, însă numai după respectarea procedurii prealabile, prin adresarea inițială cu plângere către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

La 26 decembrie 2018, SRL „Lexcolect Consulting” a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. I, f.d. 163-166).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt ale cauzei și a invocat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, menționând în acest sens că

instanța de apel eronat a conchis că încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 privind strămutarea către executorul judecătoresc Ion Iachim a documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013 nu poate fi asimilat actelor juridice în sensul articolului 195 din Codul civil. Or, această încheiere nu urmărea scopul de a produce careva efect juridic în cadrul procedurii de executare, ci de a crea impedimente artificiale anumitor persoane de a participa la licitația stabilită pentru data de 13 ianuarie 2016, ora 09.30.

Mai mult decât atât, o anumită perioadă de timp documentul executoriu nu s-a aflat în procedura niciunui executor judecătoresc, fapt care este inadmisibil, iar cu o zi înainte de ziua stabilită pentru petrecerea licitației dosarul de executare a fost restituit către același executor judecătoresc Iacob Miron. Respectiv, încheierea de strămutare *de jure* nu și-a îndeplinit presupusul scop.

Aceste circumstanțe demonstrează faptul că încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron nr.010-1796/15 din 31 decembrie 2015 a fost emisă nu cu scopul strămutării efective a documentului executoriu, dar pentru a servi drept temei de refuz pentru a înregistra persoanele „incomode” să participe la licitația de vânzare a imobilelor stabilită pentru data de 13 ianuarie 2016, ora 09.30.

Astfel, încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 privind strămutarea documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013 eliberat de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, la executorul judecătoresc Ion Iachim, reprezintă prin sine însuși un act juridic, valabilitatea căruia poate fi contestată prin prisma temeiurilor nulității absolute în cadrul unei proceduri judecătorești contencioase. Prin urmare, în speță, sunt aplicabile prevederile legale care reglementează nulitatea actului juridic.

La fel, recurentul a opinat că, instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, or, prin prisma acesteia subiecți în domeniul discriminării pot fi și persoanele juridice din domeniul public și privat, iar depunerea plângerii pe adresa Consiliului nu constituie o procedură prealabilă obligatorie pentru adresarea în instanța de judecată.

În această ordine de idei, recurentul SRL „Lexcolect Consulting” a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 18 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi în sensul admiterii integrale a acțiunii.

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de SRL „Lexcolect Consulting” împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a transmis Colegiului lărgit pentru examinare în fond.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din considerentele ce succed.

În conformitate cu articolul 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin prisma art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în

recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Articolul 444 din Codul de procedură civilă consemnează că, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În debutul analizei sale, Colegiul consideră imperioase dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului reținute în cauza Zubac vs. Croația (hotărârea din 05 aprilie 2018) potrivit căreia, din moment ce preeminența dreptului constituie un principiu fundamental al democrației și al Convenției, nu putea exista nicio așteptare, în baza Convenției sau de altă natură, potrivit căreia Curtea Supremă trebuia să ignore sau să nu aibă în vedere nereguli procedurale evidente.

Astfel, efectuând controlul judiciar al deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, precum și a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural pertinente speței, iar drept consecință a adoptat o soluție greșită și nemotivată.

În acest sens, Colegiul evocă faptul că, reieșind din efectul devolutiv al apelului, Curții de Apel Chișinău îi revenea o deosebită obligație de a determina raportul material-litigios dintre litiganți întru constatarea corectă a specificului obiectului acțiunii civile și temeiului acesteia. Subsecvent identificării raporturilor dintre părți, instanța de apel urma să stabilească obiectul probațiunii pe cauza dedusă judecării, circumstanță care presupune în sine conturarea faptelor juridice prin care se justifică pretențiile și obiecțiile părților și fără de care este imposibilă soluționarea justă a litigiului.

Or, conform principiilor dreptului procesual civil, acțiunea civilă este ansamblul mijloacelor procesuale consacrate și garantate, pentru apărarea prin intermediul instanței de judecată în ordinea stabilită de lege a dreptului subiectiv prezumat încălcat sau prezumat contestat.

Implicit circumstanțelor cauzei, Colegiul constată că instanța de apel, efectuând o examinare în fond a cauzei, în fapt și în drept, nu a determinat corect specificul obiectelor acțiunii civile, care sunt formate din pretențiile reclamantului formulate față de pârât, adresate instanței de judecată și în privința cărora aceasta urmează să se expună prin hotărâre.

Sub acest aspect, este relevant că în conformitate cu articolul 167 alin. (4) din Codul de procedură civilă, reclamantul poate formula în cererea de chemare în judecată mai multe pretenții, conexe prin temeiurile apariției sau prin probe.

Astfel, instanței de apel îi revenea obligația pozitivă de a verifica conexiunea pretențiilor formulate de către SRL „Lexcolect Consulting” și dacă acestea au aceleași temeiuri de apariție sau probe.

La capitolul dat, Colegiul deduce că instanța de apel nu a identificat corect raporturile dintre părți, obiectul probațiunii și procedura în care urmează să examineze speța, or, pretenția privind contestarea acțiunilor executorului judecătoresc, și anume a încheierii executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 este întemeiată în baza Titlului IV Capitolul XIV din Codul de executare (contestarea actelor executorului judecătoresc) și este îndreptată împotriva creditorului în procedura de executare AO „Cuvântul de Onoare”.

La rândul său, capătul de cerere privind constatarea existenței în acțiunile și/sau inacțiunile executorului judecătoresc Iacob Miron a faptelor de discriminare și tratare ilegală a SRL „Lexcolect Consulting” și repararea prejudiciului a luat naștere în baza Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, iar drept urmare este îndreptat împotriva executorului judecătoresc Iacob Miron.

Prin urmare, Colegiul atestă că aceste capete de cereri urmează a fi formulate împotriva a doi pârâți diferiți, deoarece au temeuri de drept de apariție diferite, fapte juridice distincte prin care reclamantul își justifică pretențiile și se judecă în proceduri judiciare diferite.

În acest sens, urmează a fi reiterat faptul că potrivit articolului 163 alin. (1) din Codul de executare, reclamațiile din cererea privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia se înaintează împotriva creditorului sau debitorului. Cererea se judecă în condițiile Codului de procedură civilă și se examinează în instanță de judecată (inclusiv în cea ierarhic superioară) în cel mult 30 de zile. Executorul judecătoresc poate fi invitat să dea explicații referitor la actele contestate.

Respectiv, din norma legală precitată rezultă indubitabil că revendicările în acțiunile privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc urmează a fi formulate împotriva creditorului sau debitorului și nicidecum nu a executorului judecătoresc, deoarece acesta nu are un interes procesual cert în această acțiune, ci este autoritatea de executare a actelor judecătorești de dispoziție și care poate fi invitat doar pentru a da explicații pe marginea actelor contestate.

Deopotrivă, articolul 163 alin. (4) din Codul de executare statuează că încheierea instanței de fond poate fi atacată cu recurs.

Din structura logico-juridică a normelor precitate rezultă că, instanța de judecată urmează să se expună prin încheiere asupra cererilor privind contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc sau a acțiunilor/inacțiunii acestuia. Respectiv controlul judiciar asupra acestui act judecătoresc de dispoziție urmează a fi efectuat în ordine de recurs de către curtea de apel, or, în conformitate cu articolul 424 alin. (1) din Codul de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Astfel, se deduce că, judecând prezenta cauză, în partea contestării actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc, în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, în realitate, a instituit triplul grad de jurisdicție, aspect ce contraveni principiului celerității în materia acestor categorii de litigii.

Dealtfel, Colegiu învederează că pretenția privind constatarea existenței în acțiunile și/sau inacțiunile executorului judecătoresc Iacob Miron a faptelor de discriminare și tratare ilegală a SRL „Lexcolect Consulting” și repararea prejudiciului urmează a fi judecată în procedură contencioasă/generală.

Distinct acestor circumstanțe, din memoriul deciziei Curții de Apel Chișinău supuse examenului judiciar nu rezultă o concluzie clară care să demonstreze conexiunea acestor pretenții și necesitatea examinării lor concomitentă, precum și posibilitatea examinării lor în aceeași procedură. Respectiv, deși aceste acțiuni procedurale au avut loc în cadrul aceleiași proceduri de executare, ele sunt diferite după efectele juridice produse, iar instanța de apel trebuia ori să motiveze conexiunea pretențiilor sau să examineze problema intervenirii instituției separării pretențiilor, în conformitate cu articolul 188 din Codul de procedură civilă.

În altă ordine de idei, Colegiul constată că instanța de apel nu a verificat nici interesul procesual al reclamantului SRL „Lexcolect Consulting” de a contesta încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 prin care s-a dispus strămutarea documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013 eliberat de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, la executorul judecătoresc Ion Iachim. Or, conform articolului 161 alin. (1) din Codul de executare, actele de executare întocmite de executorul judecătoresc sau acțiunile/inacțiunea acestuia pot fi contestate de către părți și de alți participanți la procesul de executare, precum și de terți care consideră că prin actele de executare sau acțiunile/inacțiunea executorului judecătoresc le-a fost încălcat un drept recunoscut de lege. Actele de executare întocmite de executorul judecătoresc nu pot fi contestate dacă din momentul săvârșirii lor au trecut mai mult de 6 luni.

Aderent, articolul 9 din Codul de executare statuează că, participanții la procedura de executare, alte persoane interesate ale căror drepturi ori interese ocrotite de lege au fost încălcate printr-un act de executare pot ataca actul în conformitate cu legea.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău trebuia să verifice care interese ocrotite de lege i-au fost încălcate terțului procedurii de executare SRL „Lexcolect Consulting” prin încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 de strămutare a documentului executoriu.

Mai mult decât atât, sub aspectul dat este notabil că, încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 de strămutare a documentului executoriu nr. 2-18440/2013 din 01 octombrie 2013 eliberat de Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, a fost emisă la cererea reprezentantului creditorului AO „Cuvântul de Onoare”, Iuri Sorochin, depusă la 29 decembrie 2015.

Respectiv, în acest sens, Curtea de Apel Chișinău trebuia să țină cont de faptul că, în coroborarea dispozițiilor articolului 32 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Codul de executare, în cazul strămutării documentului executoriu la cererea motivată a creditorului, încheierea executorului judecătoresc de strămutare nu se supune nici unei căi de atac.

Continuând șirul logic al ipotezei relevate supra, și cu titlu subsecvent, Colegiul învederează că, deși SRL „Lexcolect Consulting” invocă nulitatea încheierii executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 prin prisma normelor Capitolului III din Codul civil (nulitatea actului juridic), totuși în speță sunt aplicabile dispozițiile Codului de executare. Or, încheierile executorului judecătoresc sunt acte procedurale de dispoziție și nicidecum nu acte juridice în sensul articolului 195 din Codul civil.

Astfel, actele procedurale de dispoziție sunt operațiunile juridice efectuate în cursul și în cadrul procesului civil, inclusiv la etapa executării hotărârii

judecătorești care este fază integră a procesului civil, și care urmăresc scopul producerii unor efecte juridice în plan procesual.

La rândul său, actul juridic civil, în sensul articolului 195 din Codul civil, este manifestarea de voință care are drept scop crearea, modificarea ori stingerea unor raporturi cu alte persoane.

Conjunctura dată profilează netemeinicia argumentelor recurentului precum că, în speță, încheierea executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 reprezintă prin sine însuși un act juridic, valabilitatea căruia poate fi contestată prin prisma temeiurilor nulității absolute și a prevederilor legale ce reglementează nulitatea actului juridic.

Respectiv, chiar dacă reclamantul SRL „Lexcolect Consulting” invocă nulitatea absolută a încheierii executorului judecătoresc Iacob Miron nr. 010-1796/15 din 31 decembrie 2015 în sensul normelor Codului civil, prin prisma articolului 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată este liberă la deliberarea hotărârii să determine legea aplicabilă soluționării cauzei, reieșind din temeiurile de fapt expuse de părțile litigante.

Succesiv, Colegiul opinează că instanța de apel a interpretat și aplicat în mod eronat prevederile Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității. Astfel, nu poate fi acceptată concluzia Curții de Apel Chișinău precum că „...din raționamentul logico-juridic al normelor Legii nr. 121 din 25 mai 2012, victime ale discriminării pot fi doar persoanele fizice, sindicatele și asociațiile obștești care activează în domeniul promovării și protecției drepturilor omului, care și sunt în drept să se adreseze în instanța de judecată cu cerere privind constatarea faptului discriminării, însă numai după respectarea procedurii prealabile, prin adresarea inițială cu plângere către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (art. 13 și art. 18)”.

Or, articolul 3 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității consemnează că, subiecți în domeniul discriminării sunt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.

Prin urmare, se deduce faptul că instanța de apel a confundat noțiunea de „victimă în domeniul discriminării” (în sensul articolului 3 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012) cu cea de „reprezentare” în procesul depunerii plângerii la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității (articolul 13 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012).

În acest sens, Colegiul evocă faptul că, articolul 13 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 prevede modalitatea de depunere a plângerii la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, precum și persoanele care sunt în drept să sesizeze Consiliul în vederea apărării drepturilor victimelor în domeniul discriminării.

Astfel, sintagma „... sau la cererea persoanelor interesate...” articolul 13 din Legea nr. 121 din 25 mai 2012 se referă la personale în sensul larg al acestei noțiuni, atât de persoane fizice, cât și de persoane juridice din domeniul public și privat.

La fel, este incertă și motivată concluzia Curții de Apel Chișinău, precum că acțiunea depusă în instanța de judecată privind protecția persoanelor ce se consideră a fi victime ale discriminării urmează a fi precedată de o procedură prealabilă, prin adresarea unei plângeri Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității. Or, articolul 13 alin. (3) din Legea nr. 121 din

25 mai 2012 prevede în mod imperativ că, depunerea plângerii pe adresa Consiliului nu constituie o procedură prealabilă obligatorie pentru adresarea în instanța de judecată.

În atare circumstanțe, se deduce că instanța de apel a interpretat și aplicat în mod eronat prevederile Legii nr. 121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, constatând greșit că reclamantul SRL „Lexcolect Consulting” nu este subiect în domeniului discriminării și impunându-i acestuia respectarea unei proceduri prealabile neprevăzute de legea specială.

Conjunctura descrisă supra profilează faptul că, instanța de apel nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului, asupra ceea ce a hotărât prima instanță, iar drept consecință a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural pertinente speței, fapt ce a succedat adoptarea unei soluții nemotivate.

La caz, Colegiul învederează că, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentarea și redactarea sentințelor și hotărârilor în diferite state (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

La capitolul legalității hotărârilor instanței de judecată, jurisprudența CtEDO în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, unde funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. CtEDO a menționat că, este motivată în mod corespunzător o decizie care permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 §1 din CEDO (Hiro Balani vs. Spania).

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, ceea ce în speță lipsește.

În speță, este evident că constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

Coroborând circumstanțele ce preced, instanța de recurs conchide necesitatea casării deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău atât din argumentele invocate de SRL „Lexcolect Consulting”, cât și din alte motive

considerate de instanța de recurs din oficiu, deoarece soluția instanței de apel este bazată pe neelucidarea circumstanțelor speței și este adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, dictată de concluzii nemotivate și nu a elucidat toate circumstanțele pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de SRL „Lexcolect Consulting” și casării deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de circumstanțele constatate și concluziile deduse de instanța de recurs și, reexaminând cauza, să emită o hotărâre legală și întemeiată cu respectarea normelor de drept material și procedural pertinente speței, precum și cercetarea multiaspectuală a suportului probator.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” împotriva deciziei din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Se casează decizia din 18 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea depusă de societatea cu răspundere limitată „Lexcolect Consulting” împotriva Asociației Obștești „Cuvântul de Onoare” și executorului judecătoresc Iacob Miron, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău cu privire la contestarea actelor de executare întocmite de executorul judecătoresc, constatarea discriminării și repararea prejudiciului moral, și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Mariana Pitic